

Ohjeet: Liikunta- ja liikkumisvaikutusten arvioinnin tarkistuslistan käyttö Sotkamon kunnassa

1. Tarkoitus ja käyttöyhteys

Tarkistuslista on työväline, jonka avulla voidaan tunnistaa ja arvioida erilaisten kunnallisten toimenpiteiden, päätösten, ohjelmien tai strategioiden vaikutuksia liikuntaan ja liikkumiseen. Lista soveltuu käytettäväksi kaikilla hallinnonaloilla ja eri vaiheissa valmisteluprosessia.

2. Käyttäjät

Tarkistuslistaa käyttävät toimenpiteiden tai päätösten valmistelijat – joko yksin tai yhteistyössä muiden asiantuntijoiden kanssa. Käyttö voi tapahtua osana esimerkiksi strategista suunnittelua, kaavoitusta, budjettivalmistelua tai hankkeiden ja toimenpiteiden suunnittelua ja arviointia.

3. Käyttötapa

- Valitse tarkasteltava toimenpide tai päätös. Määrittele, mitä asiaa ollaan valmistelemassa tai arvioimassa.
- Käy läpi tarkistuslistan hallinnonalat ja valitse ne, jotka liittyvät kyseiseen toimenpiteeseen tai päätökseen.
- Käy läpi hallinnonalakohtaiset kysymykset. Pohdi jokaisen kysymyksen kohdalla:
 - Vaikuttaako tämä toimenpide kyseiseen teemaan?
 - Jos vaikuttaa, miten? (esim. positiivisesti, negatiivisesti, suoraan, välillisesti)
 - Mikä on vaikutusten suuruus ja kohderyhmä?
- Hyödynnä tarjolla olevia tietolähteitä. Tarkistuslistan yhteydessä on suositeltuja tietolähteitä, jotka tukevat arviointia ja päätöksentekoa.
- Kohdenna arviointi olennaisiin vaikutuksiin. Arvioi vain ne vaikutukset, jotka ovat toimenpiteen kannalta merkityksellisiä. Kaikkia kysymyksiä ei tarvitse käydä läpi jokaisessa tilanteessa.
- Dokumentoi arviointi. Liikunta- ja liikkumisvaikutusten arvioinnin tarkastuslista on saatavilla Sotkamon kunnan intrassa. Kirjaa esiin tulleet havainnot ja johtopäätökset. Täytä tarkastuslista ja käytä sitä osana päätöksentekoa.

4. Hyödyt

- Tuo esiin liikunnan ja liikkumisen näkökulmia eri hallinnonaloilla ja edistää liikunnallista elämäntapaa.
- Tukee terveellisemmän ja kestävämmän elinympäristön kehittämistä.
- Käyttämällä tietolähteitä lisätään päätöksenteon laatua ja vaikutusten ennakointia.
- Tukee avoimuutta, jatkuvuutta ja mahdollistaa vaikutusten seurannan myöhemmin.
- Edistää poikkihallinnollista yhteistyötä kunnassa.

5. Muuta huomioitavaa

Lista ei ole täydellinen eikä sitova, vaan toimii suuntaa-antavana tukivälineenä. Vaikutukset voivat olla sekä suoria että välillisiä ja vaatia eritasoista tarkastelua. Lista toimii myös seurannan tukena, kun toimenpiteen toteutumista ja vaikutuksia arvioidaan jälkikäteen.

Lisätietoja:

Ossi Pulkkinen, liikuntakoordinaattori, p. 044 750 2121, ossi.pulkkinen@sotkamo.fi

Kukka-Maaria Pyykönen, hyvinvointikoordinaattori, p. 040 680 6711, kukka-maaria.pyykonen@sotkamo.fi